

රකියා නියුත්ත කාන්තාවන්ගේ පවුල් භූමිකාව පිළිබඳව සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්:
හෙක්ටර කොට්ඨාසිකව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ සේවයේ
නියුතු කාන්තාවන් ඇසුරින්

ඩම්. ඩී. සුසිලා ලුරුදු¹, මයුර සමරකේන්² සහ රසික කරුණාරත්න³

¹හෙක්ටර කොට්ඨාසිකව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය, කැමිකර්ම අමාත්‍යාංශය;

^{2&3} සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය

susilalurdu@yahoo.com

සංස්කේපය

පවුල් පැවැත්ම සඳහා කාන්තාවගේ භූමිකාව ඉතා වැදගත් වේ. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවිය අධ්‍යයනයන්ට අනුව පවුල තුළ තෙවැදැරුම් වූ කාර්යභාරයන් ඉටුකිරීමට කාන්තාවන්ට පැවරී ඇත. රකියා නියුත්ත කාන්තාවන්ගේ පවුල් භූමිකාව සහ රකියා කරන කාන්තාවන් තම රකියා ජ්‍යෙෂ්ඨය සහ ගෘහ පිවිතය අතර සම්බන්ධතාව ඇතිකරගන්නේ කෙසේද යන ගැටුලුව සම්බන්ධයෙන් සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීමට කැමිකර්ම අමාත්‍යාංශයට අයත් පර්යේෂණ ආයතනයක් වන හෙක්ටර කොට්ඨාසිකව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ, වේවාහක කාන්තාවන් 52 දෙනෙකු යොදා ගනිමින් සිදුකළ අධ්‍යයනයෙන් ලද සෞයාගැනීම් අනුව, රකියාවන් හි නියුලෙන කාන්තාවන්, ගෘහයේ කාර්යයන් පමණක් සිදු කරමින් සිටින සාමාන්‍ය කාන්තාවකට වඩා වෙනස් වූ භූමිකාවක් පවුල තුළ පවත්වා ගන්නා බව අනාවරණය විය. අධ්‍යයනයට ලක් වූ කාන්තාවන්ගේ මානසික තැප්තිය පිළිබඳ සාණාත්මක තත්ත්වයක් පිළිසිඹු තොකරයි. රකියාව නිසා කාන්තාවන්ට පවුල තුළ දරුවන්ගේ වගකීම් “ඇතැම් විට මගහැරී ඇත”. පවුල් භූමිකාව සම්බන්ධයෙන් එය කැපී පෙනෙන ගැටුලුවකි. පවුල් භූමිකාව තුළ රකියාව නිසා මානසික හා ගාරීරික අවශ්‍යාත්මක හාවයකට මුහුණ දුන්න ද දත්තඳායිකාවන් තව දුරටත් රකියාවන් හි නියුලීමට අලේක්ඡා කරයි. පවුල් භූමිකාව තුළ ඇගේ කාර්යයභාරය නිසි අයුරින් ඉටුකිරීමට සුදුසු යෝජනා ලෙස, පවුල් භූමිකාවට මෙන්ම රකියා භූමිකාවටත් සාධාරණයක් ඉටු කළ හැකි පසුබිමක් ඇති කිරීම, ඒ සඳහා සැම ආයතනයකම කාන්තාවන්ට වෙන් වූ මාසික පුහුණු සැසියක් පැවැත්වීම හරහා කාන්තාව සම්බන්ධයෙන් ඇති නව රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, කාන්තාවන් වෙනුවෙන් ඇති තීති රෙගුලාසි හඳුන්වා දීම, කාන්තා සුබසාධන කාර්යය ගක්තිමත් කිරීම, කාර්යාලයට පැමිණීම හා පිටත වීම පිළිබඳ නමුදිලි වේලාවක් (Flexible Time Method) ලබා දීමේ හැකියාව හඳුනා ගැනීම සහ කාන්තාව සම්බන්ධයෙන් පවතින පැරණි රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති නව සමාජයට ගැලපෙන පරිදි සංශෝධනයට ලක් කිරීම හෝ නව ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සුදුසු බව මෙම පර්යේෂණ අධ්‍යයනය විසින් අවධාරණය කරනු ලබයි.

මුළු පද: කාන්තා භූමිකාව, ගෘහ ජ්‍යෙෂ්ඨය, පවුල් සබඳතාවය, රකියා නියුත්ත කාන්තාවන්

හැඳින්වීම

පවුල, සමාජයේ කුඩාම ඒකකය සි. මේ තුළින් සමාජ ක්‍රමය (Social System) නිර්මාණය කෙරෙන බව සඳහන් කරයි (මනුරත්න, 2003). සමාජ සංස්ථා සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී පවුල් සංස්ථාව විවිධ ලක්ෂණ සහිතව ලෝකයේ සියලුම රට්තුවලට අදාළව දැකිය හැකි අතර පවුල සමාජයන් ගොඩ නැගීමේ දී වඩාත් වැදගත් වේ (Murdock, 1949). පවුල පිළිබඳ ඉහත කෘත්‍යවාදී අදහස් සමාජ හා මානව විද්‍යාවේ වර්ධනයන් සමඟ වෙනස්වීම්වලට හාජනය වී ඇත. එනම්, මැතකාලීන එළැඳුම්වලින් පවුල තුළ

කාන්තාවන්ගේ කාර්යභාරය පිළිබඳව වැඩි අවධාරණයක් යොමු වීම විශේෂ ලක්ෂණයක් වී ඇත. එම එළැඳුම් බොහෝ විට කාන්තාවාදී (Feminist) ස්වරුපයක් පෙන්නුම් කළ ද කාන්තාව වර්තමාන සමාජය තුළ ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය මත එම ක්‍රියාකාරීත්වය පවුල් විකාශනයට, එහි සැකැස්මට, සමාජ ක්‍රමය හා සමාජ ක්‍රියාවලි ආදියට කරනු ලබන බලපෑම ද වර්තමානයේ සමාජ හා මානව විද්‍යායින්ගේ දැඩි අවධාරණයට ලක් ව තිබේ (Barrett, 1980). ඒ සම්බන්ධයෙන් සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලන න්‍යායවාදීන් විවිධ මත පළ කර ඇත.

එවැනි මතවාදයන් අතර පවුල තුළ "හාර්යාව සහ මව" යන තත්ත්වය කාන්තාවගේ භූමිකාව සීමා වන බවත් වංත්තිමය හා ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් භූමිකාව හිමිවන්නේ ස්වාමිපුරුෂයාට බවත් බොහෝ කළක සිට සමාජ විද්‍යායුයින්ගේ පිළිගැනීමක්ව පැවතිණි. එසේ වුවත්, ගෙවී ගිය මැත වසරවල දී කාන්තාවගේ සමාජ-ආර්ථික තත්ත්වය හා පවුල තුළ ඇගේ භූමිකාව පිළිබඳවත් විශේෂයෙන් රැකියා නියුත කාන්තාවන්ගේ පවුල භූමිකාව පිළිබඳවත් සමාජ විද්‍යායුයින් හා පර්යේෂකයින් අතරත් සමස්ත සමාජය තුළත් වෙනස් මුහුණුවරක උනන්දුවක් මත වී පෙනීම වත්මන් ප්‍රවණතාව වී ඇත.

ඒ අනුව, කාන්තාවගේ තත්ත්වය හා කාර්යභාරය වෙනස්වීම සහ වත්මන් පවුල තුළ රැකියාවන් හි නියුත කාන්තාව පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීමේ දී පෙනී යන්නේ, දකුණු ආසියාතික රටවල්වල මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ ද පවුල තුළ කාන්තාවගේ තත්ත්වය හා කාර්යභාරය වෙනස් වී ඇති ආකාරය පිළිබඳව කාන්තාවදී ප්‍රවේශයක් යටතේ මෙන්ම සමාජවිද්‍යාත්මක ප්‍රවේශයන් යටතේ ද අධ්‍යයන බොහෝමයක් සිදු වී ඇති බවයි (සමරනායක, 1994). එම අධ්‍යයනයන්ගේ සෞයාගැනීම්වලින් පෙන්වා දෙන පරිදි වර්තමානයේ සමාජය තුළ මෙන්ම පවුල තුළ ද කාන්තාවගේ කාර්යයන් හා තත්ත්වයේ වෙනස් වීම් ඇති විමත ප්‍රධාන කරුණු කිහිපයක් බලපානු ලබයි. එනම්, අධ්‍යාපන අවස්ථාව ලැබීම නිසා රැකියාවන් හි අවස්ථා ලැබීම, ක්ෂේත්‍ර ආර්ථික ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දීම, සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර සහ පුජා සංවර්ධන වැඩසටහන් සංවර්ධනාත්මක ප්‍රවේශයකින් ශ්‍රී ලංකාව වැනි දියුණුවෙමින් පවතින රටවල තියාත්මක වීම, පවුල ආශ්‍රිතව කාන්තාව කේත්දිය කොට ගත් ප්‍රායෝගික වැඩසටහන් ඇති කිරීම හා සමගාමීව තෙවන ලේඛකයේ බොහෝ සමාජවල පවුල් ක්‍රමය වෙනස්වීමට මෙන්ම ඒ තුළ කාන්තාවගේ කාර්යභාරය වෙනස් වීමට ද තිරණාත්මක ලෙස බලපෑම් සිදු කොට තිබේ (මනුරත්න, 2003). පවුල තුළ කාන්තා කාර්යභාරයේ වෙනස් වීම සඳහා අභ්‍යන්තරික වශයෙන් රට තුළ සිදු වූ සමාජ- ආර්ථික වෙනස්වීම මෙන්ම බාහිර වශයෙන් ජාත්‍යන්තර වෙනස් වීම ද බලපා ඇත. ජාත්‍යන්තර වශයෙන් කාන්තා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රජාප්‍රතිඵල එක් කළ යුතු බවට සමාජය තුළ හඩක් අවධි වීම ආදි තත්ත්වයකන් නිසා පවුල තුළ කාන්තාවගේ කාර්යභාරය ගැන වැඩි අවධානයක් සමාජය තුළ ජනිත විය.

සමාජයේ කාෂේකාර්මක අර්ථකුමය හා කාර්මිකරණය දක්වා වන විතැන් වීමේ දී කාන්තාවට අධ්‍යාපනය, පුහුණුව හා කුසලතාවය ලැබීම ඉහළ යාමට සමාගම්ව පවුල තුළ කාන්තාවගේ ගුම විහානය වෙනස්වීම සිදුවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කාන්තාවන්ට පවුල හා සමාජය තුළ ද්වීත්ව කාර්යයකට (Dual Role) සම්බන්ධ විමට සිදු විය (මනුරත්න, 2003). එනම්, කාන්තාව පවුල තුළ ගෘහණියක් ලෙස ගුමය යොදවන අතරම රැකියාවන් හි නියුතක් වීම හෝ ආදායම උපයන්නියක් බවට පත් විමයි. මෙවැනි ද්වීත්ව කාර්යයකට යොමු වීම නිසා කාන්තාවන්ගේ කාර්යභාරය පුළුල් වීමක් මෙන්ම ඇගේ තත්ත්වයේ ද වෙනසක් විද්‍යාමාන විය.

කාන්තාව හා පවුල සම්බන්ධයෙන් න්‍යායාත්මක ප්‍රවේශයන්ගේ වඩාත් අවධානය යොමු වූයේ ඇගේ ගුමය පවුල තුළ සුරා කැමට ලක්වන්නේය යන අධ්‍යක්ෂය. නමුත් කෘත්‍යාවාදීන් සඳහන් කළ පරිදී කාන්තාව පවුල තුළ සිදුකරන ලබන කාර්යභාරය සහ ඇගේ සමස්ත කාර්යභාරය පවුල තුළ මෙන්ම සමාජයේ තියාකාරීත්වය ද පවත්වාගැනීමට මතා පිටුබලයක් සපයනු ලබයි. මේ අනුව රැකියාවන් හි නියුත කාන්තාවන්ගේ පවුල භූමිකාව වර්තමානයේ කුමන අයුරින් පවතින්නේ ද? එහි ස්වභාවය ක්වරාකාර ද? යන්න පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම වර්තමානයේ කාන්තාවන් සම්බන්ධයෙන් පවත්නා නව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයට වඩා වැදගත් වනු ඇත. මෙවැනි පසුවීමක පවුල තුළ රැකියාවන් හි නියුත කාන්තාවගේ භූමිකාව හඳුනාගනීමින් ඒ පිළිබඳව විද්‍යාත්මක හැදැරීමක් සිදු කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික ඉලක්කය විය.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

පවුල

පවුල නැමැති සංකල්පය වූ කළී සමාජයේ ඉතාමත්ම වැදගත් සංකල්පයකි. මිනිස් ඉතිහාසයේ පැරණිතම ආයතනය දෙම්විපිය දෙදෙනාගෙන් හා ඔවුන්ගේ දරුවන්ගෙන් සමන්විත පවුල බව මානව විද්‍යා ඇශ්වල මොන්ටග්‍රැසු සඳහන් කරයි. යුරෝපීය ප්‍රනරුදිය සමයේ විසු ප්‍රජා ජාතික සමාජවිද්‍යා ජන් බෝඩින් (1530-1596) සඳහන් කර ඇත්තේ, පුරුෂයා ස්ථීර අතර වූ අනිවාර්ය සම්බන්ධතාවය හා දරුවන්, දේපල හා නීත්‍යානුකූල ආධ්‍යාපත්‍ය අන්තර්ගත පවුල සමාජයේ පදනම බවය. ඉන්දියානු ආර්ය සමාජයේ ද මුල් ඒකකය වූයේ පවුල බව ඉන්දියානු ඉතිහාසයේ ඒ. එල්. බෘම් විසින් සඳහන් කර ඇත (රස්නැක්, 2011). සමාජයේ පවත්නා එක් එක් අරමුණු මත ජනිත වන සමාජ සමුහ මෙන් නොව "පවුල" නැමැති

සමූහය දිරිස කාලීනව එක් නිශ්චිත කාල වකවානුවක බෙහි වී ඇද දක්වාම ලොව පවතින බැවින් එය විශ්වීය සමාජ ආයතනයකි (සමරකෝන්, 2021).

පවුල පිළිබඳව ඉතා ප්‍රාථමික විග්‍රහයක් ඉදිරිපත් කරන්නේ ජෝර්ජ් පිටර මර්බොක් වේ. එනම්, පවුල යනු පොදු වාසස්ථානයක්, ආර්ථික සහයෝගීතාවයක්, ප්‍රජනනය සහිත ලක්ෂණවලින් සමන්විත ජන සමූහයක් ලෙසිනි. සමාජය අනුමත කළ ආකාරයේ ලිංගික සබඳතාවයක් පවත්වන්නා වූ ස්ත්‍රී - පුරුෂ වැඩිහිටියන් දෙදෙනෙකුත් ඔවුන්ගේ හදා වඩා ගන්නා ලද දරුවන් ද මෙයට අයත් වන බව ඉහත නිරවනයෙන් පැහැදිලි කරයි. කාලානුරුපව පවුල යන සංකල්පය වර්තමානය වන විට කාර්මික සමාජය හා සමාජය හා සමාජය විකාශනය හා ප්‍රාථමික හා වියට ලක් වී ඇත.

මර්බොක් විසින් පර්යේෂණ කර හඳුන්වා දී ඇති පරිදි, මූලික වශයෙන් සමාජය තුළ ත්‍යාගීක පවුල (Nuclear Family), විස්තාරික පවුල (Extended Family) සහ බ්ධ පවුල (Join Family) වශයෙන් ප්‍රධාන පවුල් ක්‍රම 3ක් දක්වා ඇත(සමරකෝන්, 2005,පි.56). වර්තමාන සමාජය තුළ අනෙකුත් පවුල් ක්‍රමයන්ට වඩා ත්‍යාගීක පවුල විශ්වීය වශයෙන් වඩා වැදගත්කමක් උසුලනු ලබයි. එනම් එය විශ්වීය සමාජ සංස්ථාවක් වන අතර විවාහය ක්‍රමය ක්‍රමක් වුවත් එය ස්ථීර වුවත් තාවකාලික වුවත් ලොව සැම තැනකම ස්වාමී පුරුෂයා, හාර්යාව හා අධ්‍යාපනයක දරුවන්ගෙන් යුත් එකකය සමාජයේ අනෙකුත් ප්‍රජාවන්ගෙන් සුවිශ්චි වේ.

පවුලේ කාර්යභාරය පිළිබඳ සංකල්පය

මානව පවුල තුළින් සිදු වන ප්‍රධාන කෘත්‍යාලයන් හතරක් ඇති බව මර්බොක් විසින් පෙන්වා දී ඇත. එය පවුල තුළින් සිදුවන ප්‍රධාන කාර්යභාරයන් ලෙස හඳුනාගත හැකි වේ. එනම්, පොදු වාසය, ආර්ථික සහයෝගීතාවය, ප්‍රජනනය හා අධ්‍යාපනය එසේත් නැතිනම් සමාජානුයෝගනයයි (පෙරේරා, 2002). වර්තමානය වන විට පවුලේ කාර්යභාරය සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ වෙනස් වීම්වලට ලක් වී ඇත. සමාජය වෙනස් වීම් කාර්යයන් වූ කාර්මිකරණය හා නාගරිකරණය මෙන්ම තාක්ෂණය දියුණු වීම හා අධ්‍යාපන අවස්ථා දියුණු වීම වැනි කාරණා නිසා පවුලේ සම්පූර්ණ කාර්යභාරය ද ඒ හා සමගම වෙනස් වී ඇත. ස්වාමීපුරුෂයා හා හාර්යාව අතර පැවති ස්ත්‍රී පුරුෂ ගුම විහෘණය මෙන්ම නව සමාජය වෙනස්වීම් සමග කාර්යයන් ද වෙනස් වී ඇත. අධ්‍යාපන අවස්ථා ප්‍රාථමික විශ්වීය ස්ථානයක් ලැබුව ද සිංහල කාන්තාවන් පිරිමින්ගේ නිශ්චාලන භුමිකාව සහ ප්‍රජා භුමිකාව වශයෙනි. මෙහිදී විශ්චාලනය වන්නේ, පවුල හා සමාජය තුළ කාන්තාවන් විසින් සිදුකරනු නිශ්චාලන කාර්යය පුරුෂ පාර්ශ්වය විසින් ඉටු කරන කාර්යයන් තරම සමාජය තුළ දායාරාමාන නොවීමයි. ජාතික ආදායම තුළ වටිනාකමක් නොලැබේමයි. එබැවින් එය එලදායි කාර්යයන් සමූහයට නොවැවෙන අතර පිරිමින්ගේ නිශ්චාලන කාර්යයට සාපේක්ෂව අඩු වටිනාකමක් යුතු බව හඳුන්වා දී ඇත (Moser, 1993).

සමගම ස්වාමීපුරුෂයාට මෙන්ම හාර්යාට ද රැකියා වෙළඳපාලේ සුදුසුකම් මත රැකියා අවස්ථා ලබාගත හැකි විය (පෙරේරා, 2002). මෙම තත්ත්වය මත වර්තමානය වන විට සම්පූර්ණයි වෙළඳ පවුලකට අයත් වූ කාර්යභාරයන් හා එහි අන්තර්භාවයන් නව සමාජ වෙනස්වීම් හමුවේ යම් ආකාරයක වියැකි යාමක් පිළිකිඩු වන බැවි පැහැදිලි වේ.

පවුල තුළ කාන්තා භුමිකාව

සමාජය තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයට අනුව ජ්ව විද්‍යාත්මක සාධකවලට වඩා විවිධ සමාජයන් විසින් පුද්ගලයන්ට පවරා ඇති ස්ත්‍රී පුරුෂ විටත ස්වභාවයන් වැදගත් වන බව සඳහන් වේ. ඒ අනුව ස්ත්‍රී පුරුෂ කාර්යභාරයන් (Gender Role) සමාජයයන් සමාජයට වෙනස් විය හැකිය. “ප්‍රමිතිරි හාවය” යනුවෙන් ද මෙය හඳුන්වයි. ඒ අනුව ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ට කාර්යයක් පැවරීම සිදුවන්නේ ඒ ඒ සමාජයන් හි සංස්කෘතිය විසිනි. ඒ අනුව ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය ත්ව විද්‍යාත්මක වෙනස මත ඇති වන්නක් නොව සමාජය හා සංස්කෘතික සාධක මත පදනම් වූවකි (මනුරත්න, 2003).

පවුල තුළ ස්ත්‍රීන් හා සම්බන්ධ කාර්යය කොටස් හා පුරුෂයන් හා සම්බන්ධ කාර්යය කොටස් සමාජය විසින් තීරණය කෙරෙන අතර ඊට අනුකූලව ඔවුන් හැසිරෙනු ඇතැයි සමාජය විසින් අලේක්ඡා කරයි. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය අධ්‍යාපනයන්ට අනුව කාන්තාවන්ට පවුල තුළ තෙවැදැරුම් කාර්යභාරයක් සිදු කිරීමට ඇත. එය තෙවැදැරුම් කාර්යභාර සංකල්පය (Triple Role Concept) වශයෙන් හැදින්වේ. එනම්, ප්‍රජනන භුමිකාව, නිශ්චාලන භුමිකාව සහ ප්‍රජා භුමිකාව වශයෙනි. මෙහිදී විශ්චාලනය වන්නේ, පවුල හා සමාජය තුළ කාන්තාවන් විසින් සිදුකරනු නිශ්චාලන කාර්යය පුරුෂ පාර්ශ්වය විසින් ඉටු කරන කාර්යයන් තරම සමාජය තුළ දායාරාමාන නොවීමයි. ජාතික ආදායම තුළ වටිනාකමක් නොලැබේමයි. එබැවින් එය එලදායි කාර්යයන් සාපේක්ෂව අඩු වටිනාකමක් යුතු බව හඳුන්වා දී ඇත (Moser, 1993).

කාන්තාවගේ තත්ත්වය හා කාර්යභාරය වෙනස්වීම් සහ වත්මන් පවුල තුළ රැකියාවන් හි නිශ්චාලන කාන්තාව (පුරුෂ අධ්‍යාපනය විශ්ලේෂණය)

Lodric (2009) සඳහන් කරන්නේ, සිංහල සමාජයේ කාන්තාවන්ගේ මූලික කාර්යභාරය වන්නේ ප්‍රජනනය සහ ගෘහ පාලනයයි යනුවන්ති. උසස් අධ්‍යාපනයක් ලැබුව ද සිංහල කාන්තාවන් පිරිමි

මූලික සමාජයක ජ්‍වත් වන අතර සියලුම වැදගත් සමාජ- ආර්ථික තීරණ ගනු ලබන්නේ පිරිමින් විසින් බව ඔහු විසින් සඳහන් කරනු ලබයි. අධ්‍යාපනය ලැබීම සියලුළුන්ගේම අයිතිවාසිකමක් කිරීම හේතුවෙන් කාන්තාවන්ට අධ්‍යාපන අවස්ථාව ලැබී තිබුන ද ඇයට පවරා ඇති කාර්යයන්ගෙන් මිදිමක් සිංහල සමාජයේ කාන්තාවන්ට නොහැකි වී තිබේ. එයට බෙහෙවින්ම බලපානු ලබන්නේ සමාජයේ පවත්නා සංස්කෘතික සීමාවන් වේ.

Vohlidalova (2017) විසින් වෙක් රාජ්‍යයේ උසස් අධ්‍යයන වෙත්තින් හි විශේෂයෙන් ගාස්ත්‍රිය පර්යේෂණයන් හි නියුලෙන කාන්තාවන් සහිත පවුල් 16ක දෙම්විඩිය කාර්යභාරය සහ රැකියා කාර්යය යන ද්විත්ව කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් සිදු කළ අධ්‍යයනයේ සොයාගැනීම් අනුව එම අධ්‍යයනයට ලක් වූ පවුල් 16ක් අතුරින් පවුල් 10ක්ම සම්පූදායික ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය මතයක පසුවන සම්පූදායික ජෝඩ් සහිත පවුල්(Traditional couple) විය. එනම්, කාන්තාව නිවසේ කාර්යයන් කළ යුතු බවත් සහ සැමියා රැකියාව හෙවත් ආදායම් උත්පාදනය කළ යුතු බවත් සිතන පවුල් විය. ඉතිරි පවුල් 6 සමානාත්මකාවාදී ජෝඩ් සහිත පවුල් (Egalitarian couple) එනම් සම්පූදායෙන් එහා සිතන පවුල් විය.

පවුල් ජ්‍වත්ය සහ රැකියා ජ්‍වත්ය එකිනෙකට විශේෂව බලපාන වැදගත් ක්ෂේත්‍ර දෙකකි. Erdamar. et al., (2013) අනුව රැකියාව හා පවුලේ කාර්යභාරයන් විවාහය හා ගෙහ ජ්‍වත්ය පිළිබඳ තාප්තිය අඩුකරන අතර පවුලේ කාර්යභාරයන් රැකියා තාප්තිය අඩුකරලීමට හේතු වන බව පෙන්වා දී ඇත. එනම්, ගෙහ ජ්‍වත්යට අදාළ ප්‍රධාන කාර්යයන් වූ වූ දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය, දරුවන් සංඛ්‍යාව හා ඔවුන්ගේ වයස් මට්ටම්, සහකරු/සහකාරියගේ සහයෝගය, පවුලේ අනාගත අභිවාද්‍යිය හේ පසුබැස්ම, සහකරු/සහකාරියගේ මානසික තාප්තිය සඳහා රැකියා ජ්‍වත්ය, සංස්ක්‍රීත බලපානු ලබයි. එසේම එහි ප්‍රතිපක්ෂය ද එසේමය. එනම් රැකියාට අදාළ ප්‍රධාන කාර්යයන් හි වෙනස්වීම්වලට ද ගෙහ ජ්‍වත්යේ කාර්යභාරය ද සංස්ක්‍රීත බලපානු ලබයි. එනම්, ස්වාමිපූරුෂයාගේ සහ දරුවන්ගේ සහයෝගය, ආදරය කරුණාව අඩු වැඩි වීම රැකියාවේ කාර්යසාධනයට යහපත් ලෙස හේ අයහපත් ලෙස බලපානු ලබයි.

Kahn et. al, (1964) විසින් සිදු කළ පුද්ගලයින්ගේ භූමිකා ත්‍යාග (Role Theory) පිළිබඳ අධ්‍යයනයට

අනුව යම් භූමිකාවකට (කාර්යකට) අනුවර්තනය විමෙන් පසු වෙනත් භූමිකාවයකට අනුවර්තනය විමට පුද්ගලයෙකු අත්විදින දුෂ්කරතාවය හෝ වෙනත් වචනවලින් සඳහන් කරන්නේ නම් එකවර භූමිකාවන් දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් හාරගැනීමේ පිච්චයෙන් යම් ආත්මයක් අතිවන බවත් එය භූමිකා ගැටුම යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන බවත් පෙන්වා දෙනු ලබයි (Erdamar. et.al.,2013).

Sri Lanka Time use survey (2017) විසින් පෙන්වා දෙන පරිදි, 2016 වර්ෂයේදී ස්ත්‍රී පුරුෂ හාවය අනුව, කාල පරිහරණ ක්‍රියාකාරකම් (Time use activities) පිළිබඳව සිදු කර ඇති ජාත්‍යන්තර වර්ගිකරණය අනුව එලදායි කාර්යයන් යටතට ගැනෙන රැකියාවන් හා ඒ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සහ තමන්ගේ අවසාන හාවිතය සඳහා හාණ්ඩ් තීම්පාදනය කිරීම යන කාර්යයන් දෙක සඳහා ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයින් තම කාලය වෙන් කිරීමේ ප්‍රතිශතය පිළිබඳව සලකා බැඳීමේ ද කාන්තාවන් එම ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු මට්ටමේ දායකත්වයක් දක්වන බව පැහැදිලිව පෙනී යයි. ඒ අනුව රැකියාව හා ඒ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පුරුෂයින් තම කාලයෙන් 60.8% ක් යොදුවන අතර කාන්තාවන් 27.7% ක් ඒ සඳහා කාලයවැයකරනු ලබයි. එසේම වැටුප් නොලබන ගෘහස්ථී සේවාවන් සඳහා පුරුෂයින් තම කාලයෙන් ගත කරන්නේ 54% කි. නමුත් කාන්තාවන් තම කාලයෙන් 86.4% ක්ම ඒ සඳහා වෙන් කරනු ලබයි. ඒ අනුව පැහැදිලි වන්නේ ආදායම් උපයන කාන්තාවන් වර්තමානය වන විට ඉහළ මට්ටමක පවතින බවත් ඔවුන් විසින් පවුල තුළ සිදු කරනු ලබන භූමිකාවද ඉහළ මට්ටමක පවතින බවකි.

Kodagoda (2018) විසින් සිදු කළ අධ්‍යයනයක සොයාගැනීම් අනුව රැකියාවේ සහ පවුලේ ද්විත්ව බර සමග දිග වේලාවක් වැඩිකිරීම කාන්තාවන්ගේ වෙත්තිය අහිලායයන් සීමා කරන බව හඳුනාගෙන ඇත. බැංකු සහ සෞඛ්‍යය අංශවලවලත් කළමනාකරණ අංශවලත් සේවයෙහි නියුතු මට්ටරුන්ගේ පවුල් ජ්‍වත්යට සහ සෞඛ්‍යයට එය බලපාන්නේ කෙසේ ද? යන්නත් මාත්‍යත්වයේ භූමිකාවන් වටහා ගන්නේ කෙසේද? යන්නත් පිළිබඳව මෙම අධ්‍යයනයේ දී විමසීමක් සිදු කොට ඇත. මෙහි දී විශේෂත්වය වන්නේ කාන්තාවන් දිග පැය ගණනක් වැඩි කිරීම, ලමා රැකියාවය සහ දරුවන්ගේ සංඛ්‍යාතය වර්ධනය කෙරෙහි සංඛ්‍යාතක් බලපැමි තිබෙන බවට සාක්ෂි පැවතිය ද මට්ටරුන් ඔවුන්ගේ පුරුණකාලීන වැටුප් සහිතව වැඩි

කිරීම පිළිබඳව වූ රැකියාවන් අයය කිරීමට ලක් කළ බව අධ්‍යයනයේ සොයාගැනීමක් විමසි.

අධ්‍යනයට ලක් කිරීම මෙම පර්යේෂණ අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

Opatha, et al., (2017) විසින් ගණකාධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ තෝරාගත් වෘත්තිකයින් සම්බන්ධයෙන් රැකියා - පවුල් සමතුලිතතාවය (Work - Family Balance) පිළිබඳව සිදු කළ අධ්‍යයනයට අනුව පෙන්වා දී ඇත්තේ, රැකියා - පවුල් සමතුලිතතාවයට වඩාත් ප්‍රබල ලෙස බලපාන සාධකය වී ඇත්තේ, රැකියා - පවුල් සමතුලිතතාවය සඳහා පවතින උපාය මාරුගයන් අවබෝධකර ගැනීම යන සාධකය බවයි. එට අමතරව කාල කළමනාකරණය සහ සහකරුගේ/සහකාරියගේ ස්වභාවය ද බලපාන බව පෙන්වා දී ඇත. එනම්, කාන්තාව සහ පුරුෂයා යන දෙපාර්ශ්වයම තම තමන්ගේ කාලය කළමනාකරණය කරගැනීමත් අන්තර්ගත් අවබෝධය, අන්තර් සම්බන්ධතාවය පවත්වා ගැනීමත් තුළ රැකියාවත් පවුල් කාර්යයනාරයන් ආත්මියකින් තොරව සිදු කළ හැකි බවයි. එසේ පවුලක සමතුලිතතාවය ආරක්ෂා කෙරෙන සාධක අවබෝධ කර ගැනීම ද වැදගත් බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් විශ්ලේෂණය කරනු ලබයි.

ගැටුව සහ අරමුණු

ඉහත දී කෙරුණු පුරුෂ පර්යේෂණ විශ්ලේෂණයන්ට අනුව, කාන්තාව, රැකියාව සහ පවුල යන මෙම සංකල්පයන් පිළිබඳව විදේශීය වශයෙන් විවිධ මානයන් ඉලක්කකොට ගනීමින් අධ්‍යයනයන් සිදු කර ඇති අතර දේශීය වශයෙන් රැකියාවන් හි නියුතු කාන්තාවන්ගේ පවුල් භුමිකාව පිළිබඳව සමාජවිද්‍යාත්මක හැදැරීමක නියැලීම මගින් කාන්තාව, පවුල හා රැකියාව යන ද්විත්ව කාර්යයන් (Dual Role) සම්බන්ධයෙන් පවතින සමාජවිද්‍යාත්මක දැනුමේ හිඛුස (Gap) සම්පූර්ණ කිරීම මෙම පර්යේෂණ අධ්‍යයනයේ මූලිකවම සිදු කෙරිණි.

එම අනුව, රැකියාවන් හි නියුතු කාන්තාව විසින් පවුල තුළ එම ද්විත්ව භුමිකාව පවත්වා ගන්නේ කෙසේද? ඇයගේ දින වර්යාවේ අවශ්‍යාච්‍ය හා අධ්‍යාච්‍ය බවක් පවතී ද? පවුල් සෞඛ්‍ය දැනීමට පමණක් ඇගේ මානසික තෘප්තිය ලසු වී ඇත්ද? එසේ තොමැතිනම් පිටතට තොපෙනෙන ආත්මියක් සමඟ ජීවිතය ගෙනයන්නේද? යන ප්‍රශ්න තුළින් ගොඩනැගෙන මෙම අධ්‍යයනයේ පර්යේෂණ ගැටුව වන්නේ, රැකියාවන්හි නියැලෙන වර්තමාන කාන්තාවන්ගේ පවුල් භුමිකාව කවරාකාර ද? යන්නයි. එම අනුව රැකියාවන් හි නියැලෙන වත්මන් කාන්තාවන්ගේ පවුල් භුමිකාව පිළිබඳව සමාජ විද්‍යාත්මකව

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

බස්නාහිර පළාතේ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ තියිරිගස්යාය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ, තියිරිගස්යාය ග්‍රාමනිලධාරී වසමට අයත්ව කැපිකරුම අමාත්‍යාංශයට අනුයුත්ව ක්‍රියාත්මක වෙතින් කැපිකාරුමික ක්ෂේත්‍රයේ ගොවිකටයුතු අංශයට අදාළ සමාජ - ආරක්ෂා පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම සිදු කරමින් එම ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමට අවැසි නව දැනුම ජනනය කිරීම ප්‍රධාන වගකීම කොටගත් ස්වාධීන ආයතනයක වූ හෙක්ටර කොට්ඨැස්කුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගත්තා ලදී. මෙම පර්යේෂණයේ අධ්‍යයනයට හාජ්‍ය වන සමස්ත සංගහනය (Study Population) වනුයේ, මෙම ආයතනයේ සේවයේ නියුත්ක් සියලුම විවාහක කාන්තා වෘත්තිකයින් ප්‍රමාණයයි. ආයතනයේ සමස්ත කාර්යය මණ්ඩලයෙන් රියුදුරන් හා ආයතන පරිග්‍රය න්‍යාචිත්තකරණය හි නියැලීන වෘත්තිකයින් හැර අනෙකුත් කාර්යය මණ්ඩලයේ මුළු සංඛ්‍යාව (සේනී හා පුරුෂ) 124ක් වේ (වාර්ශික වාර්තාව, 2022). එයින් 64 දෙනෙකු කාන්තාවන් වන අතර අධ්‍යයනයේ අරමුණු අනුව මුවන්ගෙන් විවාහ වූ කාන්තාවන් පමණක් තෝරාගත්තා ලදී. ඒ අනුව ආයතනයේ කාර්යය මණ්ඩලයෙන් විවාහක කාන්තාවන් 60ක ප්‍රමාණය මෙම අධ්‍යයනයේ පර්යේෂණ සංගහනය බවට පත් විය.

ස්ථාන අනුමු නියැදී ක්‍රමය (Stratified Random Sampling method) හාවිතා කරමින් ආයතනයේ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලයෙන් (124) 60 දෙනෙකු වන කාන්තාවන්ගෙන් කාන්තාවන් 52 දෙනෙකු අධ්‍යයන නියැදීයට සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී (Morgan, et. al., 1970). සමාන්ත්‍රික ක්‍රමය (Proportionate Sampling) හාවිතා කරමින් නියැදී ප්‍රමාණය (Sample size) වූ කාන්තාවන් 52දෙනා තෝරා ගත් අතර ඉන් අනතුරුව එම කාන්තාවන් 52න් එක් එක් රැකියා කාණ්ඩය නියෝගීතය කරන කාන්තාවන් සංඛ්‍යාව සරල අභ්‍යුත් නියැදී ක්‍රමවේදය (Simple Random Sampling Method) හාවිතා කරමින් තෝරා ගන්නා ලදී.

දත්ත රස්කිරීමේ ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණය සඳහා ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක යන දත්ත දෙවරුගයම රස්කරන ලදී. ප්‍රාථමික දත්ත සපයා ගැනීමට ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලියක් (Structured Questionnaire) හාවතා කරමින් අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගනු ලබන කාන්තා වෘත්තිකයින්ගෙන් තොරතුරු රස්කිරීම සිදු කරන ලදී. එට අමතරව අධ්‍යයන නියැදියෙන් හඳුනාගනු ලබන කාන්තාවන් 2 -5 අතර ප්‍රමාණයක් පාදක කරගනීම් සම්මුඛ සාකච්ඡා (Interview) සහ ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා (In-depth Interview) පැවත්වීම මගින් අධ්‍යයනයේ අරමුණු වඩාත් ගැඹුරු ලෙස අධ්‍යයනය කර අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගන්නා ලදී. ද්විතියික දත්ත, මෙම පර්යේෂණ අධ්‍යයනයට අදාළ සංකල්ප හා අදහස් ඇතුළත් ගුන්ප්, මෙම සම්බන්ධයෙන් සිදු කළ පර්යේෂණ සොයාගැනීම් සහ පර්යේෂණ පත්‍රිකා, සගරා ලිපි සහ අන්තර්ජාල තොරතුරු මගින් රස්කරගන්නා ලදී. ප්‍රමාණාත්මක දත්ත හා තොරතුරු සංඛ්‍යානමය ක්‍රමවේදයක් වූ (SPSS) හාවතයෙන් විශ්ලේෂණයට ලක් කළ අතර ප්‍රමාණාත්මක විශ්ලේෂණ ක්‍රමයක් වූ ලිකර්ට් පරිමාව (Likert Scale) හාවත කරමින් කාන්තාවන්ගේ මානසික තාප්තිය හා පවුල් සබඳතාවය පිළිබඳ කාන්තාවන්ගේ අදහස් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. ගුණාත්මක දත්ත විස්තරාත්මක විශ්ලේෂණ ක්‍රමයන් හාවතා කරමින් විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡා

ප්‍රතා විද්‍යාත්මක තොරතුරු

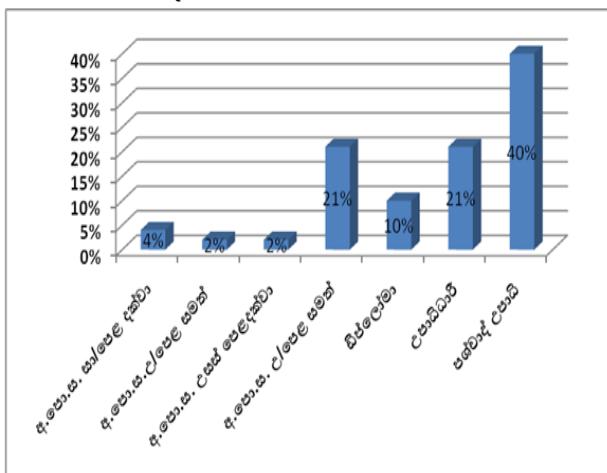
අධ්‍යයනය සඳහා තොරතුරු සැපයී දත්තදායකයින්ගේ වයස් ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ සැලකීමේදී වයස අවුරුදු 21 -60 අතර පිරිසක් අධ්‍යයනය සඳහා සහභාගී වූ ඇත. බහුතර පිරිසක් අයත් වන්නේ වයස අවුරුදු 41ක් 50ක් අතර කාණ්ඩයට වේ. ඔවුනු අනිඛුතරය බොද්ධ සිංහල කාන්තාවේ වූහ. එනම් දත්තදායකයින්ගේ 94%ක් බොද්ධයින් දී 4%ක් රෝමානු කතෝලික ආගමේ දී 2%ක් ඉස්ලාම් ආගමේ දී විය. මොවුන්ගේ ජාතිකත්වය පිළිබඳ සැලකීමේදී 98%ක්ම සිංහල ජාතිකයෝ වූ අතර මුස්ලිම් ජාතික එක් කාන්තාවක් (2%) විය. බහුතරය වූ 96%ක් දැනුවත් විවාහ ජීවිතය ගෙන යම්න් සිටින කාණ්ඩයට අයත් විය. ඒ අතර වැන්දුම් සහ දික්කසාද වූ දෙදෙනෙක් (4%) නියැදියට අයත්ව සිටියන. දත්තදායිකාවන්ගෙන් බහුතරය අයත් වූයේ න්‍යාෂ්ටික පවුල්වලට වේ. එය නියැදියෙන් 65%ක්. එමෙන්ම සම්පූදායික සමාජයේ වැඩිවශයෙන් දැකිය හැකි වූයේ, පුරුෂ මුලික ගැහැළුකායයන් වූ නමුත් වර්තමාන සමාජයේ කාන්තාමුලික ගැහැළුකායයන් හි වර්ධනීය

තත්වයක් දැකිය හැකි බව පෙනී යයි. අධ්‍යයනයට අනුව ද දත්තදායිකාවන්ගෙන් බහුතරය (73%) අයත් වූයේ පුරුෂ මුලික ගැහැළුකායයන්ට වේ. නමුත් නියැදිය තුළ කාන්තාමුලික ගැහැළුකායයන්ට 12%ක් සිටිති. මෙම කාණ්ඩයට අයත් වූ කාන්තාවන්ගෙන් ඔවුන්ගේ පවුල් හුම්කාව පිළිබඳව සිදු කරනු ලැබූ සාකච්ඡාවන්ට අනුව සමස්තයක් ලෙස ඒ සියලු කාන්තාවන්ගෙන් හෙළිදරව් වූ විශේෂ කාරණය වූයේ, ස්වාම්පුරුෂයා නොමැතිව ගෙන යන ජීවිතයේ එකම අරමුණ දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය හා දරුවන්ගේ සුඩ විහරණය අපේක්ෂාවන් සියලු බර දරමින් ජීවිතය ඉදිරියට ගෙන යන බවයි. එක්තරා මෙහෙතුම දී ජීවිතය පිළිබඳ දැඩි වෙහෙසකර බවක් දැනෙන මුත් එය සමනය කරගැනීමේ ගක්තියක් තමන් තුළ ගොඩනැගි පවතින බව සඳහන් විය.

රකියාවන් හි නියුතු කාන්තාවන්ගේ අධ්‍යාපනික පසුබීම සහ අධ්‍යාපනික අපේක්ෂාවන් පැවුල තුළ ගැහැළු කාර්යයනාරය පමණක් ඉවුතරමින් සිටින කාන්තාවකට වඩා වෙනස් ජීවන පසුබීමක් නඩත්තු කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් රකියාවන් හි නියුතු කාන්තාවකට පවතී. එනම්, පවුලෙන් පරිභාගිර වූ වෙනස් සමාජ සම්භාගකට අයත්ව සිටිය යුතු, වෙනස් අත්දැකීම් සම්භාගකට හිමිකම් කියන, වෙනස් අවශ්‍යතා සපුරාගත යුතු වූ, වෙනස් සමාජ පසුබීමක් නඩත්තු කළ යුතු කාන්තාවන් සම්භාගක් ලෙස රකියාවන් හි නියුතු කාන්තාවන් සමාජය තුළ අනාත්‍යතාවක් ගොඩනාගාගෙන සිටී. විශේෂයෙන් රකියා අවශ්‍යතාව මත මෙන්ම රකියාවේ පසුබීම මත හා ගාස්ත්‍රිය මට්ටමකට ලගා වීමේ ඇති අවශ්‍යතාවය හා ආභාව වැනි සාධක කරණකොටගෙන ගැහැළු ජීවිතයකට සීමා වූ කාන්තාවකට වඩා රකියා නියුතු කාන්තාවන්ට අධ්‍යාපනික සුදුසුකම් මෙන්ම අනාගත අධ්‍යාපනික අපේක්ෂාවන් ද අත්‍යවශ්‍ය වේ.

අධ්‍යයනයට ලක් වූ කාන්තාවන්ගේ අධ්‍යාපනික මට්ටම පිළිබඳ සැලකීම් වීමේ දී ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපනික මට්ටම අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර සාමාන්‍ය පෙළ සමත් වූවන්ගේ සිට පශ්චාද් උපාධි මට්ටම දක්වා වූ පරාසයකට ව්‍යාප්තව පවතී. මෙම ක්‍රියාවලියෙන් බහුතරය පිරිස පශ්චාද් උපාධි මට්ටමේ පසුවන්නන බව අනාවරණය විය. එහි ප්‍රතිඵල අගය වන්නේ 40%ක්. උපාධියාරීන් 21%ක් ද ඩිජ්ලේමාධාරීන් 10%ක් ද විය. උසස් පෙළ සමත් වූවන් 21%ක්. පහත රුප සටහන 1න් අධ්‍යයනයට සහභාගී වූ කාන්තාවන්ගේ අධ්‍යාපනික මට්ටම විස්තර කෙරේ.

රුපය 1: අධ්‍යාපනික මට්ටම අනුව දත්ත දායකයින්ගේ ව්‍යාප්තිය

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර සම්ක්ෂණ දත්ත, 2023

අධ්‍යාපන කටයුතු නියැලීමේ දී ස්වාම්පුරුෂයාගෙන් ලැබෙන සහයෝගය

රැකියා නියුතු කාන්තාවන්ගෙන් 70%ක් ම විවාහයෙන් පසුව අධ්‍යාපන කාර්යයන්හි නිරතව සිටින බවත් කාන්තාවන් අධ්‍යාපනයේ නියැලෙන විට ඒ සඳහා ස්වාම්පුරුෂයාගෙන් ලැබෙන සහයෝගය “ඉතාමත් සතුටුදායකයි” සහ “සතුටුදායකයි” යනුවෙන් සඳහන් කළේ, පිළිබඳින් 62%ක් සහ 19%කි.

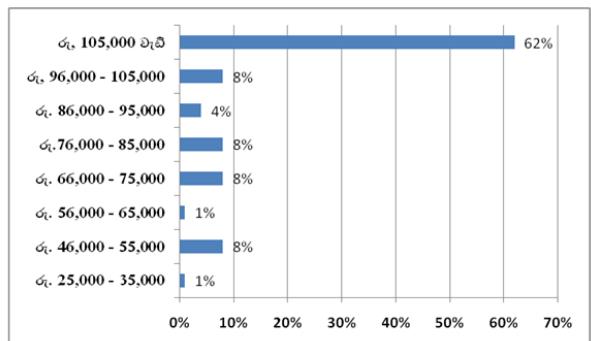
විවාහයෙන් පසුව විදේශ විශ්වවිද්‍යාලවලින් පැශ්චාද් උපාධි ලබා ගත් කාන්තාවන් ඒ සඳහා විදේශගත වීමේ දී පවුල තුළ සියලු වගකීම් දැරීම ස්වාම්පුරුෂයා සහ දෙමළ්පියන් හාරගත් බව සඳහන් විය. එසේ කාන්තාවන්ට අධ්‍යාපන කාර්යය සඳහා සහය දැක්වීමට ස්වාම්පුරුෂයින් පෙළැසීමට ඇති හේතු ලෙස සම්මුඛ සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් ලබාගත් දත්ත හා තොරතුරුවලට අනුව පෙනී යන්නේ කාන්තාවන් අධ්‍යාපනික අතින් ලබන ජයග්‍රහණ නිසා තමන්වත් කිරීතියක් අනියමින් ලැබෙන බවත් අධ්‍යාපනය ඉහළ නැංවීම නිසා දැනට ඇයට තිබෙන තත්ත්වෙරු උසස්වීමක් ලැබීමේ අවස්ථාව ලැබීමෙන් වැළැඳුව් වර්ධක ලැබේ ආර්ථික වශයෙන් යම් වටිනාකමක් පවුලට එක්වීමන් යන කාරණා නිසා බව අනාවරණය විය. ඒ අනුව පවුලක සමාජීය වශයෙන් පැවතිය යුතු සහජ්වනය, එකිනෙකා අතර අන්තර් සහයෝගීතාවයන් තිරණය වීම සඳහා ආර්ථිකමය ප්‍රතිලාභය/වාසිය ද තිරණාත්මක සාධකයක් වේ.

දත්තදායිකාවන්ගේ මාසික අදායම

දත්තදායිකාවන්ගේ මාසික ආදායම් “රුපියල් 25,000 - 105,000 වඩා වැඩි” යන පරාසය අතර විවෘතය

වන බව දත්ත අනුව පෙනී යයි. බහුතර පිරිස, 62%ක් අයන් වන්නේ “රු. 105,000ට වැඩි” යන ආදායම් පරාසයට වේ. මෙම ආයතනය පර්යේෂණ ආයතනයක් බැවින් වැඩි දත්තදායිකාවන්ගේ පිරිසක් අයන් වූයේ විධායක ග්‍රේණයට බැවින් මාසික ආදායම් හි විවෘතවයක් විද්‍යාමාන කරවයි. කෙසේ වූව ද අධ්‍යාපනයට ලක් වූ රැකියාන් හි නියුත කාන්තාවන්ගෙන් බහුතර පිරිස සාපේක්ෂව ඉහළ මාසික වැළැඳුවලයකට අයන් වූවන් වෙති. අධ්‍යාපනය සඳහා සම්බන්ධ වූ දත්ත දායිකාවන්ගේ මාසික ආදායම පිළිබඳ තත්ත්වය පහත රුප සටහන 2න් පැහැදිලි කෙරේ.

රුපය 2: මාසික ආදායම අනුව දත්තදායිකාවන්ගේ ව්‍යාප්තිය

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර සම්ක්ෂණ දත්ත, 2023

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ නියුතු දැරුවන් හා පවුල තුළ කාන්තාවන්ගේ භූමිකාව

රැකියා කටයුතු සමගින් නිවසේ කාර්යභාරය අතර වර්තමානයේ වඩා වැදගත් කාර්යයන් වී ඇත්තේ, දැරුවන්ගේ පාසුල් කටයුතු හා සම්බන්ධයෙන් පවතින දෙමළ්පියන්ට අදාළ වූ කාර්යය කොටස හා වගකීම් ඉටු කිරීමයි. මූල්කාලින සමාජය තුළ දෙමළ්පියන්ට තොටිබුනු වගකීම් හා කාර්යයන් රාකියක් වර්තමානයේ පාසුල් දැරුවන් සම්බන්ධයෙන් පවතී. එසේම එකළ සමාජයේ පවුල තුළ මව ගහයේ කාර්යභාරය පමණක් ඉටුකරමින් සිටි බැවින් දැරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කාර්යයට වැඩි දායකත්වයක් සැපයීමේ හැකියාව පැවතිණි. නමුත් වර්තමානයේ රැකියාවන් හි නියුතු කාන්තාවන්ට පවුල තුළ ගැටු තත්ත්වයන් නිර්මාණය කරන කාර්යයක් බව කාන්තාවන් හා කෙරුණු සාකච්ඡාවන් හි දී අනාවරණය විය.

දැරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා සහය ලබා දීමේ දී දත්තදායිකාවට අමතරව රට සහය දැක්වීමට ස්වාම්පුරුෂයා, සහ වැඩිමහල් දැරුවන් සහ නිවසේ සිටින වෙනත් වැඩිහිටියෙක් සිටින බව පෙනී ගියේය. නමුත් එම කාර්යය වැඩි වශයෙන් සිදු කරන්නේ

කාන්තාව සහ සේවාම් පුරුෂයා බව සඳහන් කර ඇත. එහි ප්‍රතිතිත අයය 42% කි. එසේ නමුත් එහි වැඩි වගකීම කාන්තාව පමණක් සිදු කරන බව සඳහන් කළ දත්තදායිකාවන් ගේ ප්‍රතිතිතය වන්නේ 27% කි. සමස්තයක් ලෙස සැලකීමේ දී එම කාර්යයේ වැඩිවගකීමක් පැවරී ඇත්තේ කාන්තාවට බව සම්ක්ෂණ දත්ත අනුව පැහැදිලි වේ. එමෙන්ම නිවසේ දී අධ්‍යාපන කටයුතුවලට සහයෝගය ලබාගැනීමට දරුවන් වඩාත් කැමති තම මවගෙන් බව අධ්‍යයන නියුතියෙන් 52% ක් සඳහන් කළහ. කාන්තාවන් සමග කළ සාකච්ඡාවල දී අනාවරණය වූයේ ද එවැනිම තත්ත්වයකි. තම රැකියා ස්ථානයට මදක් දුර බැහැර සිට පැමිණෙන කළමනාකරණ සහකාර (Management Assistant) නිලධාරිණියක් මේ සම්බන්ධයෙන් දැක් වූ අදහස් පහත සඳහන් වේ.

.....පාසුලෙන් Homework දිස්ප්‍රේවම දරුවේ කොපීලෙල් හරි අපි ගෙදර එනඟරු බලා ඉන්නවා, අපි එක්ක ඒවා කරන්න. වියෝගයෙන් පෙර පැසැල් යන අය නම් එයාලෙන් වැඩි කිසිකෙනෙක් එක්ක කරන්න කැමති නැහැ. කාන්තාලට තරහා යනවා ලමයි එක්ක වැඩි කරනාකාට. ලමයි සමහර වෙළාවට කර කර ඉන්න වැඩි දාලා සෙල්ලම් කරනවා. එහෙම නැතිනාම් මොනව හරි කන්න දුවනවා. එහෙම කරනාකාට කාන්තාලා අල්ලා දාලා නිකන්න ඉන්නවා. නමුත් අපි කැගහළා ආයේ ලමයින්ගේ අවධාන වැඩිවිට යොමුකරගන්නවා. ගොඩක් වෙළාවට රැකියා ස්ථානයට දුර බැහැර යන අපි වෙත් අයට මේ හරි වෙහෙසකාරී තත්ත්වයක් එන් දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය ගොඩනා ඒක අපි ඇගට අරගෙන නියෙන්නේ... ඒ නිසා කොයිනරම් වෙහෙස වූන් රැකියාවට තිහින් ඇවින් ඒ වැඩි ටික කරනවා. අපේ මහත්ත්වුන් දන්නවා ලමයින්ගේ අධ්‍යාපන වැඩි අපි කොයාම හරි කරනවා කියලා....." (ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා, 2023).

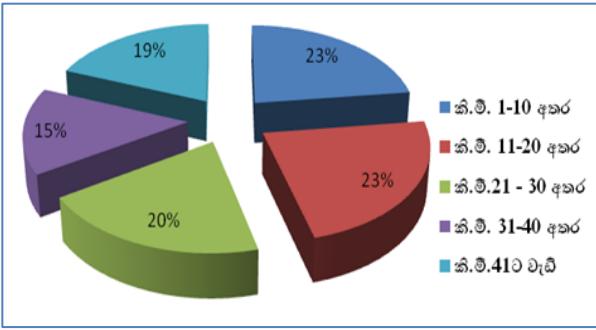
කළමනාකරණ සහායක සේවා අංශය සහ පරිපාලන සේවා අංශය පවතී. ඉහත සාකච්ඡාව තුළ කළමනාකරණ සහායක නිලධාරිණියක් එසේ දක්වන විට රට වෙනස් අදහසක් පර්යෝගීම නිලධාරිණියක් (Research Officer) දක්වන ලදී. සමස්තයක් ලෙස ඔවුන් සඳහන් කරන්නේ දරුවන් අන්තර්ජාලය පිරික්සමින් තතිවම වැඩිකිරීමට නැඹුරුවක් පවතින බවයි. පෙර පාසැල් දරුවන් වුනත් මවගේ සහයටත් පියාගේ සහයටත් වෙනසක් නොදක්වන බව සඳහන් විය. එයට හේතු ලෙස ඔවුන් සඳහන් කළේ පර්යෝගීම කාර්යයේ යෙදෙන විට බොහෝ දුරට නිවසෙන් බැහැරව ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු සිදු කිරීමට සිදුවන බැවින් දරුවන් කුඩා කළ සිටම මවගෙන් පමණක් සහය අපේක්ෂා නොකරන බවයි. නිවසේ සිටින කුවුරුන්ගේ හෝ සහය දරුවන් තමන්ගේ කාර්යයන් සිදු කර ගැනීම සඳහනා යොදාගන්නා බවයි. තත්ත්වය එසේ වූවත් රැකියා ස්ථානයේ සිට නිවසට ඇති දුර පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීමේ දී එය කිලෝ මීටර් 1 සිට කිලෝ මීටර් 41 වැඩි දුර පරාසයක විවෘතය වන බව රුප සටහන 3න් පැහැදිලි කෙරේ.

කාරණාවකට මවගේ සහය ලැබෙනවාට දරුවන්ගේ කැමත්තක් පවතින බව බොහෝ යන්නේ, පර්යෝගීම නිලධාරින් සඳහන් කළ අන්දමට පාසැල් දෙමවිපිය රස්වීම් වෙනත් උත්සව ආදියේ දී එයට මවගේ සහභාගිත්වය බොහෝ දුරට දරුවන්ගේ කැමත්තක් පවතින බවයි. නියුත් සමුහය නියෝජනය වන සේ මේ සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡාවට සම්බන්ධ වූ පර්යෝගීම නිලධාරිණියකගේ අදහස් පහත දැක් වේ.

.....අපි Research කරන්න ගොඩක් වෙළාවට දිවිස් දෙක තුනකට නිවසෙන් බැහැරව යනවා. ඒ වෙත් අවස්ථාවලට දරුවන් දුර වෙළා ඉන්න නිසා බුළුන් අපේ සහය මතම වැඩිපුර depend වෙන්නේ නැහැ. ඒ උනත් දරුවන් අපේ සමාගමයට ගොඩක් ආසයි. අපි පාසැලට ඇවිල්ල දරුවරුන් සමඟ කතා කරනවට ලමයි කැමතියි. කොස් ඉවත් නිවසේ ප්‍රවූලට විය යුතු ප්‍රතික්‍රියා තුළ අපි කාලය කළමනාකර ගැනීමට වර බලා ගන්නවා. නමුත් සමහර අවස්ථාවල දී සාපේක්ෂව දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කාර්යයට නිවසේ දී සහය දීමටම වෙත්ම අපි වෙත් රැකියා කරන අයගෙන් ප්‍රවූලට විය යුතු කාර්යයන් සමහරවෙළාවට සම්පූද්‍යයෙන් එන යුතුකම් වැනි කාරණා යම්කාව මටවීන් අපේන් ගිලිනීමට ඇති ඉඩක්ඩ වැඩි බවයි මගේ අදහසය....." (ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා, 2023).

රැකියා ස්ථානයට නිවසේ සිට ඇති දුර
 රැකියාවක නිරත වන කාන්තාවකගේ ප්‍රවූල් භුමිකාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක දී නිවසේ සිට රැකියා ස්ථානයට ඇති දුර වඩාත් නිරණාත්මක සාධකයක් වේ. කාන්තාවක් රැකියාවක නිරත වූව ද ප්‍රවූල තුළ මවගේ භුමිකාවට අදාළ කාර්යයන් හි ගුණාත්මක බව නිරණය වීමට මෙම සාධකය ඉතා නොදා නිරණයකයක් වේ. අධ්‍යයනයට ලක් වූ කාන්තාවන් රැකියාව සිදු කරන මෙම ආයතනය අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනයක් වීමත් ගොවිකටුවුතු අංශයේ සමාජ - අර්ථීක පර්යෝගීම සිදු කරන ලංකාවේ පවතින එකම ආයතනය වීමත් නිසා කොළඹ නගරයේ මෙය පිහිටා ඇති. මෙහි සේවය කරන කාන්තාවන්ගෙන් බහුතර පිරිසකගේ සිටිර පදිංචිය කොළඹින් පිට ප්‍රදේශයන් හි වේ. නමුත් වර්තමානය වන විට කොළඹ ආසන්නයේ ඉඩම් මිල දී ගෙන පදිංචි වී සිටින බව සම්මුඛ සාකච්ඡාවල දී අනාවරණය විය. එසේ වූවත් රැකියා ස්ථානයේ සිට නිවසට ඇති දුර පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීමේ දී එය කිලෝ මීටර් 1 සිට කිලෝ මීටර් 41 වැඩි දුර පරාසයක විවෘතය වන බව රුප සටහන 3න් පැහැදිලි කෙරේ.

රුපය 3: රැකියා සේවානයට නිවසේ ඇති දුර අනුව දත්ත දායකයින්ගේ ව්‍යාප්තිය

මුළුගුරුය: ක්‍රේඛ්‍රා සමික්ෂණ දත්ත, 2023

රැකියා අවධාවය සහ දැරුවන් ඉහළ පෙළේ පාසැල්වලට ඇතුළත් කරගැනීමෙන් අගනගරයකින් සපුරාගත හැකි වෙනත් ප්‍රතිලාභයන් ද සැලකිල්ලට ගනීමින් ගමෙන් තාරෑයට පැමිණිය ද එහි අවාසි සහගත තත්ත්වයන්ට ද මූහුණ දීමට සිදු වන බව මෙම කාන්තාවන්ගේ අදහස් අතර විය. රැකියාව නිසා ගමෙන් තාරෑයට පැමිණිමත් තාරෑයට පදිංචියට නොපැමිණි ගමේ සිට දෙනීකව රැකියා සේවානයට එමත් තුළ කාන්තාව දෙයාකාරයක ගැටුවලට මූහුණ දෙන පැහැදිලි විය. කොළඹ තාරෑයදේ එමත් වන අධ්‍යයනයට සම්බන්ධ වූ දත්තදායකිකාවක ආය පවුල තුළ මූහුණ දෙන ගැටුපු සම්බන්ධයෙන් දැක් වූ අදහස් පහත පරිදි වේ.

“.....මෙම ආයනයේ රැකියාව කරන මම විවාහයෙන් පසුව කොළඹ පදිංචියට ආවා. මූලින් ඇඟෙක්ස් එකක් අරන් පදිංචියෙන් පසුකාලීනව ස්ථිර නිවාස සාදා තැන්නා. නමුත් ගමෙන් තාරෑයට පැමිණිම තුළ මම හිතපු තරම් මානසික හෝ කාසික පහසුවක් අන් විදින්නට වුනේ නැහා. දැරුවන් ලැබුහම පවුලේ අය හෝ ස්ම්ප්‍රේමයෙන් කිවිවෙක නොමැතිව සියලු කාර්යයන් තනිවම කරගැනීම භරම ජ්‍යේෂ්ඨ වූනා. Husband උද්වි කළන් මෙක් විසින් කළ යුතුම වූ කාර්යයන් සිදු කර ගැනීමේ ද අපහසුනාවලට ලක් වූනා. දැරුවන් ලොකුවන තුරු දිවා පුරුණකම මධ්‍යස්ථානවලට මුළුන්ව සොමු කිරීම් වැඩිවිය පැමිණි විට පාසැල් තැවරවෙලා අමතර පානි ගෙන යාමන් ඉන් පසුව නිවසේ සහිව තැබීම් හැවැලිවිස් වූනා. රැකියාවට පැමිණියන් එම කාර්යයන් ඕලුවේ සියන නියා රැකියා නිශ්චක්න කාන්තාවක් ලෙස ආතනියට ලක් වූනා...” (ගැශ්‍රීරු සම්මුළු සාකච්ඡා, 2023).

කිලෝමීටර් 41ට වඩා දුර ප්‍රමාණයක සිට රැකියාව සඳහා පැමිණෙන දත්තදායකිකාවක් හා කෙරුණු සාකච්ඡාවලින් අනාවරණය වූ කරුණු අනුව පෙනී යන්නේ, ඉහත තත්ත්වය කාන්තාවන් රැකියාවේ දරන තිතතුර අනුව හෝ වෙනයම් කාරණා අනුව වෙනස් වීමක් විද්‍යාමාන නොවන බවයි. ඒ බව කොළඹින් බැහැර පුද්ගලිකය සිට රැකියාවට එන පර්යේෂණ නිලධාරීයක් විසින් දැක් වූ අදහස්වලින් ඒ බව

සනාථ වෙයි. පහත දැක්වෙන්නේ එම නිලධාරීයක් විසින් දැක් වූ අදහස් වේ.

“.....පරියේෂණ නිලධාරීයක් ගෙවීමේදී සාකච්ඡාව පරියේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයනනයේ සේවය කරන මම කිලෝමීටර් 74ක් පෙනු යුතු දුරවෙශාගෙන දිනපතා කාර්යාලයට පැමිණෙනවා. කාර්යාලිය දුම්රියයන් න්‍යාමි එන්නා. දුම්රියට නැහිනා තුරු ගමන් වෙශෙසක් නොදැනෙන නමුත් දුම්රියම 4.00 පෙනු යුතු අවදිවෙලා කැම උස්තිකරලා Husband ලමපින්ට කැම පෙටටිවෙලා දාලා උස්තිවෙලා එම්පිට බහිනකාට භරිරයට දැනෙන වෙශෙසට වැඩිය හිතට දැනෙන වෙශෙස වැඩියි. උදේ පැමිණ හැස්ස යන අන්ලයිකාරියක් සිටිය ද උදේද කළ යුතු කාර්යය මා විසින්ම කළ යුතුම වෙනවා. පරියේෂණ කාර්යයන් එහිනෙදා හාර දිය යුතු නැති නියා කාර්යාලිය පරිසරයේ දැඩි ආතනියක් නොමැති මූවන් පරියේෂණ වාර්තා, විවිධ හඳුනී වාර්තා, පරියේෂණ පත්‍රිකා හාර දීමේ දිනය ආයන්න වන විට පරියේෂණ නිලධාරීන් එම්වනුද වැඩිකරනවා. ඒවෙන් දිනවලට මෙමයින්ගේ වැඩි ආතපසු වෙනවා. කෙසේ මූවන් කාලය කළමනාකරණය කර ගැනීම තුළ ලොකු ගැටුවුවක් නැහා. නමුත් මහත කාලය නාස්ති වීම ගැන දුක්වෙනවා. නිවසට යන්නේ ර වෙලා නිසා දැරුවන්ගේ Home work බලන්න අපහසු වෙනවා. ගමන් වෙශෙසන් දැනෙනවා.....” (ගැශ්‍රීරු සම්මුළු සාකච්ඡා, 2023).

නිවසේ සිට කාර්යාලයට පිටත් වන සහ ආපසු පැමිණෙන වෙශාව
අධ්‍යයනයට මූහුණ දුන් දත්තදායකයින්ගෙන් බහුතර පිරිසක් (71%) නිවසේ සිට කාර්යාලයට පිටත් වනතේ උදැස්නා 6.00 - 7.00 අතර කාලපරාසය තුළ දී වේ. කාර්යාලය නිම වීමෙන් පසුව නිවසට යාමේ දි දත්තදායකයින්ගෙන් 77%ක් ම සවස 5.00 - 6.30 අතර තුළ නිවසට යන බව සඳහන් කරන ලදී. රාත්‍රී 6.30 පසු වී රාත්‍රී 9.30 දක්වා වූ කාලය තුළ නිවසට යන බව සඳහන් කළ දත්තදායකයින් ද හමු විය. මෙවැනි වෙශාවක් ගත වන්නේ කොළඹින් වඩාත් විශාල පැහැර සිට කාර්යාලයට පැමිණෙන කණ්ඩායමක් වේ. කාර්යාලිය දුම්රියයන් ගමන් කර නැවත බස්රේයක ගමන් කර නිවසට යන කාන්තාවන්ට මෙවැනි වෙශාවක් ගත වේ.

මෙම තත්ත්වය කාන්තාවගේ පවුල භුමිකාවට යහපත් ලෙස බලපාත්නේ තැත. බොහෝ විට මෙවැනි කාන්තාවන්ගේ දැරුවන් ඇති දැඩි වන්නේ කාන්තාවගේ හෝ ස්වාමිපුරුෂයාගේ මහඹ දෙමවිපියන් හෝ ඔවුන්ගේ අධික්ෂණය යටතේ අත්ලද්ව සපයන්නියක් යටතේ විය හැකියි. එය දැරුවන්ගේ පුරුව ලමා විය සංවර්ධනයට බාධාවක් විය හැකි අතර ප්‍රාථමික සමාජානුයෝග්‍යතය නිවැරදිව සිදුනොවීමට හේතුවක් වේ. එමන් ම දැරුවන්ගේ පෙළුම් සියලුම ගැටුපු ද ඇති විය හැකිය.

එමෙන්ම පෙර පරිවිශේෂයන් හි විග්‍රහ කළ ආකාරයට ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයක් ලබන දරුවන් වැඩි කැමැත්තක් දක්වන්නේ මවගේ ඇසුරේ සිටිමින් පාසැල් වැඩිකටයුතු සිදු කිරීමට වේ. මෙම කාන්තාවන් සඳහන් කළ අන්දමට ඔවුන් නිවසින් පිටත් වන විටත් නිවසට යන විටත් කුඩා දරුවන් නින්දට ගොස් සිටින බව සඳහන් විය. මෙය පවුල තුළ කාන්තාවගේ හුමිකාව ත්‍රියාත්මක තොහීමේ තත්ත්වයෙන් පැන තින් ගැටුපු වේ.

රැකියාව නිසා පවුලේ සහ දරුවන්ගේ වගකීම් මගහැරී යාම

රැකියාව නිසා කාන්තාවන්ට පවුල තුළ දරුවන්ගේ වගකීම් මගහැරී යාම පිළිබඳව කාන්තාවන්ගේ අදහස් විමසීමේ දී බහුතරයක් සඳහන් කළේ, “අැතැම් විට මගහැරේ” යන්නයි. එහි ප්‍රතිශත අගය වන්නේ 71%කි. මගතොහැරෙන බව 29%ක් සඳහන් කළහ. ඒ අනුව බලන විට රැකියාව නිසා පවුල තුළ දරුවන්ගේ වගකීම් මගහැරී යාම රැකියා කරන කාන්තාවන් මූහුනපාන ගැටුපුවක් බවට පත් වේ ඇත.

මෙසේ “අැතැම් විට මගහැරේ” යනුවෙන් සඳහන් කළ කාන්තාවන්ගේ අදහස් අනුව, එම කාන්තාවන්ට වැඩි වශයෙන්ම මග හැරෙන්නේ, පවුල තුළ කුමන කාර්යයන් ද යන්න පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීමේ දී පැහැදිලි වූයේ, ඔවුන්ට වැඩිවශයෙන්ම මගහැරෙන්නේ, දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය හා විෂය බාහිර කටයුතු සඳහා සම්බන්ධ වීමට තොහැකි වීම බව අනාවරණය විය. පවුලේ අයට සම්බර ආභාර වේලක් සකස් කර දීමට තොහැකි වීම, පවුලේ ඇත්තින් සමග සුද්ධතාවයෙන් සිටීම මගහැරීයාම, ගෙහ අලංකරණය සහ නිවස දිනපතා පිරිසිදු කිරීමට අවස්ථාව අඩු වීම සහ විශේෂයෙන් තමන්ගේ සෞඛ්‍යය හා සනීපාරක්ෂාව ගැන අවධානය යොමු කිරීමට කාලය අඩුවීම යන පවුලේ හුමිකාව තුළ මගහැරෙන කාර්යයන් බව අධ්‍යයනයට ලක් වූ දත්තදායිකාවන්ගේ අදහස් විය.

කාන්තාවන්ගේ මානසික තාප්තිය හා පවුල් සබඳතාවය

අදහස්	1	2	3	4	5
1. දරුවන් හා ස්වාමීයා සමග ගත කරන කාලය <ul style="list-style-type: none"> • කළතුයා මා සමගත් මා කළතුයා සමහන් ගත කරන කාලය ගැන තාප්තිමත්ය. • මා පවුලේ දරුවන් සමහන් ගත කරන කාලය ගැන තාප්තිමත්ය. 	44%	23%	21%	12%	0%
	29%	35%	25%	6%	6%
2. පවුලේ සහ්යෝගය <ul style="list-style-type: none"> • දරුවන්ට ආදරය හා සහයෝගය ප්‍රමාණවත්ව ලබා දෙමි. • කළතුයා සමග පවතින පවුල් සබඳතාවය වඩාත් ආදරනීය ගැලපුමකි • කළතුයා හා දරුවන්ගෙන් මට ලැබෙන ආදරය ප්‍රමාණවත්ය. • විනෝදය හා සැක්‍රභාව ලබාගැනීම් දරුවන්ගේ ජයග්‍රහණ දැකිමෙනි • සති අන්තර ද දරුවන්ගේ කාර්යයන්ට වෙන් වේ. 	48%	40%	6%	2%	4%
	54%	35%	12%	0%	0%
	48%	46%	6%	0%	0%
	35%	31%	23%	8%	4%
	25%	38%	21%	8%	8%
3. පවුල තුළ පිළිගැනීම සහ ඇත්ති සබඳතාවය <ul style="list-style-type: none"> • රැකියාවක් තොකරන මවකට වඩා රැකියාවක් කරන මවක් වූ නිසා පවුලේ යෝමි පිළිගැනීමක් ඇත. • මා කාර්යබහුල නිසා ස්වාමීපුරුෂයා උත්සව සඳහා තනිව සහභාගි වේ • තැදු හිතමිතුරන්ගේ සමාගමයට කාලයක් ඇත. 	40%	33%	17%	6%	4%
	40%	12%	21%	33%	31%
	6%	21%	25%	31%	17%
4. සෞඛ්‍යය සහ රුපලාවනාය <ul style="list-style-type: none"> • ගෙරර සෞඛ්‍යය හා පොද්ගලික ස්වස්ථාවයට රුපලාවනාය සඳහා වේලාව වෙන්කර ගනී. • නිවසේ හා කාර්යාලයේ කාර්යයන් සඳහා සම්පූර්ණ ජීවිතය වෙන් වේ ඇත 	2%	15%	35%	29%	19%
	8%	17%	21%	38%	15%
5. පවුලේ කාර්යයන් හා රැකියාවේ කාර්යයන් <ul style="list-style-type: none"> • අන් උදිවට වෙනත් අයෙකු සිටිය ද පවුල් ජීවිතය සහ රැකියා ජීවිතය යන දැව්න්ට හුමිකාවන් සම්බරව පවත්වා ගැනීමට අපහසුවක් ඇත. • අන් අය අනුගමනය තොකර තමාගේ ගක්තින්, අවස්ථා, දුර්වලතා සහ තරජන මත පදනමව තමාව සැලසුම් කිරීමට උත්සව තොකිරීම කාලය මදි වීමට හේතු වේ. 	0%	10%	19%	46%	25%
	6%	23%	17%	40%	13%

මූලාශ්‍රය: ක්‍රේඩ්ති සම්ක්ෂණ දත්ත, 2023

ඉහත වග සටහන අනුව, කාන්තාවන්ගේ පවුල් හුමිකාවට බලපාන සියලුම සාධනීය කරුණු

සම්බන්ධයෙන් දත්තදායකයින්ගේ ප්‍රතිචාර ඉහළ මට්ටමින් ප්‍රතිචාර බව පෙනී යයි. නමුත්, දරුවන් හා ස්වාමීයා සමග ගත කරන කාලය, පවුලේ සහ්යෝගයෙන්

පවුල තුළ පිළිගැනීම හා ඇළුත් සබඳතාවය, යන ප්‍රධාන කරුණු සම්බන්ධයෙන් දත්තදායකයින්ගේ එකගතාවයට අදාළ සාමාන්‍ය අගය ඉහළ තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කරයි.

සෞඛ්‍යය සහ රුපලාවනා සහ පවුලේ කාර්යයන් හා රැකියාවේ කාර්යයන් යන ප්‍රධාන කරුණු අතිරින් “නැදු පිතමිතුරන්ගේ සමාගමයට කාලයක් ඇත”, “ගරුර සෞඛ්‍යය හා පොදුගලික ස්වස්ථාවයට රුපලාවනා සඳහා වේශාව වෙන්කර ගනී”, “නිවසේ හා කාර්යාලයේ කාර්යයන් සඳහා සම්පූර්ණ ජීවිතය වෙන් වී ඇත”, “අත් උද්විච්ච වෙනත් අයෙකු සිටිය ද පවුල් ජීවිතය සහ රැකියා ජීවිතය යන ද්විත්ව භූමිකාවන් සම්බරව පවත්වා ගැනීමට අපහසුවක් ඇත” සහ “අන් අය අනුගමනය නොකර තමාගේ ගක්තින්, අවස්ථා, දුර්වලතා සහ තර්ජන මත පදනම්ව තමාව සැලසුම් කිරීමට උත්සහ නොකිරීම කාලය මදි වීමට හේතු වේ” යන කරුණු ගැන දත්තදායකයින්ගේ එකගතාවයට අදාළ සාමාන්‍ය අගය අඩු මෝමක් පෙන්නුම් කරයි.

මෙම විශ්ලේෂණය මගින් වර්තමාන රැකියාවන් හි නියුලෙන කාන්තාවන්ට තම රැකියාව හා පවුල තුළ භූමිකාව අතර, සැලකිය යුතු මට්ටමේ සුවිශේෂී මානසික පීඩනයක් හෝ පවුලේ සබඳතාවයට අහිතකර බලපෑමක් නොවන බව පැහැදිලි වේ. ඉහත දී පෙන්වා දුන් අකාරයට දරුවන් සම්බන්ධයෙන් යම් ගැටුලුකාරී තත්ත්වයක් පැවතිය ද එය කළමනාකරණය කර ගැනීමට වත්මන් රැකියා නියුත්ක් කාන්තාවන් සමත්වන බව පෙනී යයි.

නිගමන

රැකියාවන් හි නියුලෙන කාන්තාවන්, ගෘහයේ කාර්යයන් පමණක් සිදු කරීම් සිටින සාමාන්‍ය කාන්තාවකට වඩා වෙනස් වූ භූමිකාවක් පවුල තුළ පවත්වා ගන්නා බව ඉහත විවිධ විශ්ලේෂණයන් හි ද පැහැදිලි විය. සමාජය වශයෙන්, කාර්යාලය තුළ මෙන්ම විවිධ උත්සව හා විවිධ මිනිසුන් ඇසුරු කිරීමට ලැබීම ආදි තත්ත්වයන් නිසා පවුල තුළ වඩා අන්දුකීම් සහිත වරිතයක් බවට රැකියා කරන කාන්තාවන් යම් ආත්ම තාප්තියක සහ ආත්ම අහිමානයක පසුවන බව අධ්‍යයනයේ ද අනාවරණය විය.

කාන්තාවන්ට පවුල තුළ අධ්‍යාපන කාර්යය සඳහා පුරුෂ පාර්ශ්වයෙන් ලැබෙන සහයෝගය රදී ඇත්තේ අධ්‍යාපනය හරහා ඇය ලබාගන්නා ප්‍රතිලාභය මතය. මෙම අධ්‍යාපනයට සහභාගී වූ කාන්තා වෘත්තිකයින්ගෙන් බහුතරයකගේ පවුල්, සම්පූර්ධායික ජීව්‍ය සහිත පවුල් (Traditional couple)

නොවන අතර සමානාත්මකාවාදී ජීව්‍ය සහිත පවුල් (Egalitarian couple) එනම්, කාන්තාව සහ පුරුෂයා යන දෙදෙනාම රැකියාවන් සිදු කිරීමත් දෙදෙනාම පවුල තුළ කාර්යයන් බෙදාගෙන සාමූහික සහයෝගිකාවයෙන් සිදු කිරීමේ වර්තමාන ප්‍රවාණතාවයට අනුගත වූ පවුල්වලට අයත් වූ පිරිසක් බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් නිගමනය කළ හැකිය.

රැකියාවක් සිදු කිරීම හේතුකාටගෙන පවුලේ සිටින සියලුදෙනාගෙන් සහය ලැබුනත් කාන්තාවක් විසින්ම කළ යුතු යැයි කාන්තාව සිතා සිටින කාර්යයන් කොටසක් ඇය විසින් සිදු කිරීමට යාම තුළ ඇයට මානසික වශයෙන් යම් වෙශෙසක් ආතතියක් දැනෙන තමුත් එය කළමනාකරණය කරගැනීමට හැකියාවක් ඇත්තේ මෙම කාන්තාවන්ගෙන් බහුතරයක් ඉහළ මට්ටමේ අධ්‍යාපන මට්ටමක සිටින බැවිණි. සමස්තයක් ලෙස අධ්‍යයනයට ලක් වූ කාන්තාවන්ගේ මානසික තාප්තිය පිළිබඳ සාර්ථක්මක තත්ත්වයක් පිළිසිඩු නොකරයි. තමුත් තමාගේ ගක්තින්, අවස්ථා, දුර්වලතා සහ තර්ජන පිළිබඳව සැලකිලිමත් වෙමින් තමාව සහ තමාගේ කාලය සැලසුම් කිරීමට උත්සහ නොකිරීම මත දරුවන්ගේ වැඩ මගහැරී යාම සහ ඇළුතා මගහැරී යාම සහ තමන් ගැන සිටීමට වේශාවක් නොමැති වීම වැනි කාරණා නිසා යම් ආකාරයක මානසික තාප්තිය පිළිබඳ ගැටුලුකාරී තත්ත්වයක සිටි. එමෙන්ම රැකියා ස්ථානයට වඩාන් දුර බැහැර කාන්තාවන්, රැකියා ස්ථානයට ආසන්නයේ සිටින කාන්තාවන්ට වඩා වෙනස් මතයක් දරන අතර ඔවුන්ගේ කාලය මහමගට වැයවීම පවුලේ කාර්යයන්ට අයනපත් ලෙස බලපාන බව පෙනී යයි. එමෙන්ම එය කාන්තාවන්ගේ පවුල් භූමිකාවේ තත්ත්වය තීරණය කරන වැදගත් සාධකයක් ද වේ. සාමාන්‍යයෙන් දුර්වල ප්‍රවාහන සේවය කාන්තාවන්ට ගැටුලුවක් බවට පත් වී ඇත. මේ අයුරින් පවුලේ භූමිකාව තුළ රැකියාව නිසා වඩා සංවේදී කාරණා කාන්තාවට මග හැරුන ද මානසික හා ගාරීරික අවශ්‍යිකී තත්ත්වයකට මුහුණ දුන්න ද දත්තදායිකාවන් තව දුරටත් රැකියාවන් හි නියුතීමට අපේක්ෂා කරයි. එයට ආසන්නතම හේතු කිහිපයක් ඇත. එනම්, උසස් අධ්‍යාපනයක් ලැබීම, අනාගත සුරක්ෂිතතාවය තහවුරුකර ගැනීමට, පවුලේ ආර්ථිකයට දායකත්වයක් දීමට, සමාජ තත්ත්වය (Social Status) පවත්වා ගැනීමට යන කරුණු වේ.

යොෂනා

අධ්‍යාපනයේ සෞඛ්‍යාගැනීම් සහ නිගමන පාදක කරගනිමින් රැකියාවන් හි නියුතු කාන්තාවන්ගේ

පවුල් භූමිකාව කුළ ඇගේ කාර්යයභාරය නිසි අයුරින් ඉටුකිරීමටත් රැකියා ස්ථානයේ කාර්යයසාධනය ඉහළ නංවාගනීමින් (Inhancing Job Performance) රැකියා කරන ආයතනයේ ද එලදායිතාවය ඉහළ නැව්මට (Productivity Improvement) හැකි වාතාවරණයක් කාන්තා වෘත්තිකයින්ට ලැබේමටත් ඒ හරහා පවුලේ සහජ්වතය (Family Development) ඉහළ තැංචිමටත් කාන්තාවන් සම්බන්ධයෙන් වන ජාතික ප්‍රතිපත්ති (Women's policy making) සකස් කිරීමටත් සුදුසු වනසේ යෝජනා කිහිපයක් මෙම අධ්‍යයනය මගින් ඉදිරිපත් කෙරේ. විශේෂයෙන් රැකියා ස්ථානයට ආසන්න කාන්තා වෘත්තිකයින්ගේ මෙන්ම සියලු කාන්තා වෘත්තිකයින්ගේ අභ්‍යන්තර ගක්තින්, දුරවලතාවන් හා මුහුණදීමට සිද්ධිය හැකි තරජන හදුනාගැනීමටත් එසේම අවස්ථාවන් මගනොහැර සුදුසු පරිදි එම අවස්ථාවන් ලබාගැනීමටත් හැකි බලාත්මක මානසිකත්වයක් ඇති කිරීම හරහා කාල කළමනාකරණය පුහුණු කිරීමට ඒ මගින් පවුල් භූමිකාවට මෙන්ම රැකියා භූමිකාවටත් සාධාරණයක් ඉට කළ හැකි පසුබිමක් ඇති කිරීම සඳහා යෝජනා ලෙසින්, සැම ආයතනයකම කාන්තාවන්ට වෙන් වූ මාසික පුහුණු සැසියක් පැවත්වීම හරහා කාන්තාව සම්බන්ධයෙන් ඇති තව රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, කාන්තාවන් වෙනුවෙන් ඇති නීති රෙගුලාසි සහ නීති උපදේශන ආයතන, අපරාධ නීතිය, ආයතනික වශයෙන් කාන්තාවට ඇති වකුලේඛයෙන්, දේශීය විදේශීය වශයෙන් කාන්තාවන්ට ඇති රැකියා අවස්ථාවන්, අධ්‍යාපනික අවස්ථාවන් සහ ගාස්ත්‍රීය අංශයේ හා ආර්ථික සමාජය අංශයෙන් සාර්ථක වරිත හදුන්වා දීම මෙම මාසික සැසියේ අන්තර්ගතය ලෙස ගෙන ඒවා ආයතනික වශයෙන් සිදු කිරීමට අවැසි රාජ්‍ය මට්ටමේ තීරණ ගැනීම, කාන්තා සුබසාධන කාර්යය ගක්තිමත් කිරීම. එනම්, තනතුර ඉහළ හෝ පහළ හෝ වේවා, රාජ්‍ය හෝ අර්ධ රාජ්‍ය හෝ පෙෂාගලික හෝ වේවා සමඟ්ත කාන්තාවන්ටම හිමි විය යුතු අඩ වැළැඳුන් ප්‍රසුත නිවාඩු ලැබීම අයිතිවාසිකමක් බවට පත් කිරීම, දුර බැහැර කාන්තා වෘත්තිකයින්ට කාර්යාලය ආසන්නයේ නිල නිවාස ලබා දීම. ඒ සඳහා මාසික වැළැඳුන් සුබසාධනීය මට්ටමේ මුල්‍යමය අයකිරීමක් ලබා ගැනීම. මෙමගින් පවුලක් ලෙස එක්ව විසිමේ සංකල්පය රට තුළ ඇති කිරීම සහ මහමගට වැය වන කාලය එලදායි කිරීම, කාර්යාලයට පැමිණීම හා පිටත් වෘත්ති පිළිබඳ නමුදිලි වෙළාවක් (Flexible Time Method) ලබා දීමේ හැකියාව හදුනා ගැනීම, කාන්තාව සම්බන්ධයෙන් පවතින පැරණි රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති තව සමාජයට ගැලපෙන පරිදි

සංශෝධනයට ලක් කිරීම හෝ තව ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම.

අභුත ගුන්ත

පෙරේරා, ඩී. ඒ. වෙනිසන් (2002). සමාජවිද්‍යාව, තරංග පින්ටරස්, 506, නාලින්න, මහරගම.

මනුරත්න, ජ්‍යීම්. ජී. (2003). මහවැලි ජනාධාරි තු කාන්තාවනිගේ වෙනස්වන කාර්යභාරය හා අභියෝග්‍ය නිවේදනී, කාන්තා අධ්‍යාපනය හා පරුදෝෂණ කේත්දය. රස්නැක්, බෙන් (2011). පවුල හා සමාජය, සරස්වතී ප්‍රකාශන, දිවුලපිටිය.

සමරකේත්න, මයුර (2005). මූලික සමාජවිද්‍යාව 1 කොටස, සමාජය විද්‍යා හා මානව විද්‍යා අධ්‍යාපනාගය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය, ගැංගොඩ්විල, නුගේගොඩ.

සමරකේත්න, මයුර (2021). සමාජ සංස්ථා, ලිඛිත් ගුරිතක්ස් (පුද්ගලික) සමාගම, නො 356 රු, පන්තිපිටිය පාර, තලවතුගොඩ.

සමරනායක, වර්මා, එස්. (1994). කාන්තාව හා පරිසරය, I කොටස, සීමා සහිත ගුණරත්න මූල්‍යසේට්, කොළඹ.

Barrett, M. (1980). *Womens oppression*, Today, Verso, London.

Department of Census and Statistics (2020). *Annual Report of the Sri Lanka Labour force Survey*, Department of Census and Statistics. <http://www.statistics.gov.lk>.

Department of Census and Statistics (2017). *Sri Lanka Time use Survey, final report, Department of Census and Statistics*, Ministry of Finance, Economy and Policy Development, (Sri Lanka schedule).

Erdamar, G., Demirel, H. (2013). *Investigation of Work – Family, Family – Work Conflict of the teachers*. 5th World Conference on Educational Science, Procedia – Social and Behavioral Sciences, 116 (2014). 4919-4929. www.sciencedirect.com

Kodagoda, T., (2018). Working Long hours and its impact on family life: Experiences of Women Professionals and Managers in Sri Lanka, *Journal of Gender Studies*, Volum25, Issue1, 2018. <http://doi.org/10.1177/0971521>

Morgan, D.W., and Krejcie, R.V. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities, Educational and Psychological Measurement*. <http://www.kenpro.org>

Lodric, D.O., (2009). *World mark Encyclopedia of Cultural and Daily life*, Engage Learning, 2009

Moser, Caroline(1993). *Gender Planning and Development: Theory, Practice and Training*, London: Routledge.

Murdok, G. P. (1949). *Social Structure*, Macmillan, Newyork.

Opatha, H.H.D.N.P., and Perera, H., (2017). *Determinants of Work – Family Balance: An Empirical study of Accounting Professionals in Sri Lanka*, *Sri Lanka Journals of Human Resource*

- Management*, Vol. 7, No. 1, 2017,
<http://www.researchgate.net>
- Vohlidalova, M., (2017). Academic Couples Parenthood and Woman's Research Careers.
- European Educational Research Journal*, 2017, Special Issues: Work-life Interferences in Scientific Careers, Vol.16 (2-3)166-182. Retrieved from <https://www.researchgate.net>

